

Αριθμός 75/2018

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ ΤΟΥ ΑΡΕΙΟΥ ΠΑΓΟΥ

Γ' Πολιτικό Τμήμα

Συγκροτήθηκε από τους Δικαστές: Ιωάννη Γιαννακόπουλο, Αντιπρόεδρο Αρείου Πάγου, Ελένη Διονυσοπούλου, Ευγενία Προγάκη, Ασπασία Μαγιάκου, και Πέτρο Σαλίχο, Αρεοπαγίτες.

Συνεδρίασε δημόσια στο ακροατήριό του, την 15η Νοεμβρίου 2017, με την παρουσία και της γραμματέως Σπυριδούλας Τζαβίδη, για να δικάσει την εξής υπόθεση μεταξύ:

Του αναιρεσείοντος: Κ. - Ν. Γ. του Β. κατοίκου ..., που εκπροσωπήθηκε από την πληρεξούσια δικηγόρο Αναστασία Γιόγλη.

Των αναιρεσιβλήτων: 1. Π. χας Β. Γ. το γένος Δ. Γ. και 2. Χ. συζ. Α. Π., το γένος Β. Γ., κατοίκων ..., που εκπροσωπήθηκαν από τον πληρεξούσιο δικηγόρο Γεώργιο Κασιούμη, με δήλωση του άρθρου 242 παρ. 2 του Κ.Πολ.Δ.

Η ένδικη διαφορά άρχισε με την από 21-11-2011 αγωγή των ήδη αναιρεσιβλήτων, που κατατέθηκε στο Ειρηνοδικείο Ιωαννίνων.

Εκδόθηκαν οι αποφάσεις: 332/2014 οριστική του ιδίου Δικαστηρίου και 405/2015 του Μονομελούς Πρωτοδικείου Ιωαννίνων.

Την αναίρεση της τελευταίας απόφασης ζητεί ο αναιρεσείων με την από 28-9-2015 αίτησή του.

Κατά τη συζήτηση της αίτησης αυτής, που εκφωνήθηκε από το πινάκιο, οι διάδικοι παραστάθηκαν όπως σημειώνεται πιο πάνω.

Η Εισηγήτρια Αρεοπαγίτης Ασπασία Μαγιάκου, ανέγνωσε την από 6-9-2017 έκθεσή της, με την οποία εισηγείται την απόρριψη της αίτησης αναίρεσης.

Η πληρεξούσια του αναιρεσείοντος ζήτησε να γίνει δεκτή η αίτηση αναίρεσης και να καταδικασθεί το αντίδικο μέρος στη δικαστική δαπάνη.

ΣΚΕΦΘΗΚΕ ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΟ ΝΟΜΟ

Από τις διατάξεις των άρθρων 1871, 1872, 1882 του ΑΚ, προκύπτει ότι ο κληρονόμος δικαιούται με την περί κλήρου αγωγή να απαιτήσει από εκείνον που κατακρατεί ως κληρονόμος αντικείμενα της κληρονομιάς, την αναγνώριση του κληρονομικού του δικαιώματος και την απόδοση της κληρονομιάς ή κάποιου αντικειμένου της, ως αντικείμενα δε της κληρονομιάς, των οποίων, κατά τα ανωτέρω, την απόδοση δικαιούται να απαιτήσει ο κληρονόμος με την περί κλήρου αγωγή, θεωρούνται και εκείνα επί των οποίων ο κληρονομούμενος κατά το χρόνο του θανάτου του είχε την κυριότητα ή τη νομή ή και απλά κατοχή τους. Στοιχεία της περί κλήρου αγωγής, η οποία παραδεκτά στρέφεται και κατά του

συγκληρονόμου που νέμεται τα κληρονομαϊά αντικείμενα και αξιώνει ως κληρονόμος όλη την κληρονομία ή μεγαλύτερη μερίδα από αυτή που πραγματικά του ανήκει, είναι: α) ο θάνατος του κληρονομούμενου, β) το κληρονομικό δικαίωμα του ενάγοντος λόγω της συγγενικής του σχέσης με τον κληρονομούμενο ή από διαθήκη, γ) ότι ο κληρονομούμενος είχε στην κυριότητα ή και μόνο στη νομή ή κατοχή του κατά το χρόνο του θανάτου του τα κληρονομαϊά πράγματα. Δεν αποτελεί όμως στοιχείο της βάσης της αγωγής ο τρόπος με τον οποίο ο κληρονομούμενος απέκτησε την κυριότητα, νομή ή κατοχή αυτών (ΑΠ 1500/1999), εκτός εάν ο εναγόμενος αμφισβητήσει ότι τα εν λόγω αντικείμενα είναι κληρονομαϊά, οπότε ο ενάγων θα πρέπει να εκθέσει τον τρόπο με τον οποίο ο κληρονομούμενος απέκτησε την κυριότητα, νομή ή κατοχή τους και δ) ότι ο εναγόμενος κατακρατεί *pro herede* τα κληρονομαϊά αντικείμενα, ως κληρονόμος, δηλαδή με τη βούληση αντιποίησης κληρονομικού δικαιώματος, δηλαδή ο ενάγων οφείλει να αποδείξει πράξεις ή δηλώσεις του εναγομένου, από τις οποίες να συνάγεται ότι νέμεται τα κληρονομαϊά, επικαλούμενος δικό του κληρονομικό δικαίωμα. Είναι αδιάφορο, αν αυτός είναι καλής ή κακής πίστωσης, αν δηλαδή πιστεύει ότι είναι πράγματι δικαιούχος του κληρονομικού δικαιώματος ή όχι (ΑΠ 340/2000). Αυτό σημαίνει ότι, αν κάποιος κατακρατεί αντικείμενο της κληρονομιάς επικαλούμενος όχι κληρονομικό του δικαίωμα, αλλά ότι του το πώλησε ή του το δώρισε ή του το εκμίσθωσε ή του το χρησιδάνεισε ο κληρονομούμενος ή ότι το κατέλαβε αδικαιολόγητα, τότε δεν μπορεί να εναχθεί με την περί κλήρου αγωγή, αλλά μ' αυτήν που αρμόζει στη συγκεκριμένη έννομη σχέση. Έτσι, ο ισχυρισμός του εναγομένου ότι νέμεται τα κληρονομαϊά αντικείμενα, χωρίς ειδικό τίτλο ή με ειδικό τίτλο (π.χ. πώληση, δωρεά κ.λ.π., αδιάφορα αν ο τίτλος είναι έγκυρος ή όχι) ή και αυθαίρετα, δηλαδή *pro possessore* και όχι ως κληρονόμος, αποτελεί ανεπτυγμένη άρνηση της αγωγής που ανάγεται στην παθητική του νομιμοποίηση (ΑΠ 2147/2009, 400/2009, 1500/1999), αν δε αποδειχθεί η βασιμότητα του παραπάνω ισχυρισμού η αγωγή περί κλήρου θα απορριφθεί ελλείψει παθητικής νομιμοποίησης. Κατ' αυτού ο κληρονόμος μπορεί να ασκήσει, τόσο τις ειδικές αγωγές που θα είχε ο κληρονομούμενος (π.χ. διεκδικητική αγωγή), όσο και αγωγές για την προστασία της νομής (άρθρο 983 ΑΚ), καθώς επίσης και αναγνωριστική αγωγή για το κληρονομικό του δικαίωμα (ΑΠ 729/2011). Τέλος δεν αποτελούν στοιχείο της βάσης της περί κλήρου αγωγής η αποδοχή και η μεταγραφή της κληρονομιάς και η κυριότητα του ενάγοντος στα αντικείμενα της κληρονομιάς, εφόσον η αγωγή δεν περιέχει διεκδίκηση, έστω και εάν ζητείται η απόδοση αυτών στον ενάγοντα (ΑΠ 400/2009, 1126/2009). Εξάλλου, ως νομιμοποίηση των διαδίκων (άρθρο 68 ΚΠολΔ), η οποία συνιστά διαδικαστική προϋπόθεση της δίκης, νοείται η εξουσία διεξαγωγής ορισμένης δίκης για συγκεκριμένη έννομη σχέση, δηλαδή για βιοτική σχέση προσώπου με άλλο πρόσωπο ή με αντικείμενο, η οποία καθορίζεται κατά κανόνα από το ουσιαστικό δίκαιο ως προς τους φορείς της και το αντικείμενο της και η οποία έχει ως περιεχόμενο ή ως έννομη συνέπεια δικαίωμα ή υποχρέωση ή δέσμη δικαιωμάτων και υποχρεώσεων. Αντίθετα, δεν νοείται, ούτε παρέχεται τέτοια εξουσία απλώς για αναγνώριση πραγματικών περιστατικών ή για αναγνώριση προϋποθέσεων δικαιωμάτων ή υποχρεώσεων (Ολ ΑΠ 18/2005). Για τη νομιμοποίηση των διαδίκων αρκεί ο ισχυρισμός του ενάγοντος ότι αυτός και ο εναγόμενος είναι υποκείμενα της επίδικης έννομης σχέσης και η παράθεση στην αγωγή των περιστατικών που θεμελιώνουν τον ισχυρισμό του, η μη απόδειξη των οποίων συνεπάγεται την απόρριψη της αγωγής ως κατ' ουσίαν αβάσιμης, η δε απόκρουση της νομιμοποίησης από τον εναγόμενο αποτελεί άρνηση και όχι ένσταση. Η εν λόγω διαδικαστική προϋπόθεση συνιστά ουσιαστική προϋπόθεση παροχής δικαστικής προστασίας, η δε παραβίαση της εμπίπτει στον αναιρετικό λόγο με αριθμό 1 του άρθρου 560 ΚΠολΔ για ευθεία παράβαση ουσιαστικού κανόνα δικαίου (ΑΠ 772/2014). Ειδικότερα, από την τελευταία αυτή διάταξη προκύπτει ότι ο πιο πάνω λόγος αναίρεσης ιδρύεται, αν ο

κανόνας δικαίου δεν εφαρμοστεί, ενώ συνέτρεχαν οι προϋποθέσεις της εφαρμογής του ή αν εφαρμοστεί ενώ δεν έπρεπε, καθώς και αν εφαρμοστεί εσφαλμένα, αντίστοιχα δε, όταν στην ελάχιστοα πρόταση του νομικού συλλογισμού δεν εκτίθενται καθόλου τα πραγματικά περιστατικά ή όταν τα εκτιθέμενα δεν καλύπτουν όλα τα στοιχεία που απαιτούνται με βάση το πραγματικό κανόνα δικαίου για την επέλευση της έννομης συνέπειας που απαγγέλθηκε ή την άρνησή της. Στην προκείμενη περίπτωση, όπως προκύπτει από την προσβαλλόμενη απόφασή του, το Μονομελές Πρωτοδικείο που δίκασε ως Εφετείο, δέχθηκε, κατά την ανέλεγκτη περί των πραγμάτων κρίση του, τα ακόλουθα πραγματικά περιστατικά: Στις 10-5-2008 απεβίωσε στη ..., όπου και κατοικούσε στη ζωή, ο Β. Γ. του Ν. και Π., ο οποίος κατέλειπε στη ζωή τη σύζυγο του και ήδη πρώτη ενάγουσα και τα δύο τέκνα του και ήδη λοιπούς διαδίκους. Κατά το χρόνο του θανάτου του ο κληρονομούμενος ήταν συγκύριος, συννομέας και συγκάτοχος, κατά ποσοστό 1/8 εξ αδιαιρέτου, των πιο κάτω πετρελαιοκίνητων επιβατικών σκαφών που ήταν δρομολογημένα στη γραμμή ... και συγκεκριμένα : 1. Του ...", που έχει εγγραφεί με αριθμό ... στο Νηολόγιο Α/Π κλάσης Α' του Λιμένα Πειραιά, ολικής χωρητικότητας κόρων 31,30 και καθαρής χωρητικότητας κόρων 26,66, Διεθνούς Διακριτικού Σήματος ..., το οποίο νηολογήθηκε την 1-6-1971 στα Νηολόγια του Κεντρικού Λιμεναρχείου Πειραιά. 2. Του ..., που έχει εγγραφεί με αριθμό ... στο Νηολόγιο Α/Π κλάσης Α' του Λιμένα Πειραιά, ολικής χωρητικότητας κόρων 20,70 και καθαρής χωρητικότητας κόρων 12,99 το οποίο δεν φέρει Διεθνές Διακριτικό Σήμα και το οποίο νηολογήθηκε την 9-4-1979 στα Νηολόγια του Κεντρικού Λιμεναρχείου Πειραιά. 3. Του ..." που έχει εγγραφεί με αριθμό ... στο Νηολόγιο Α/Π κλάσης Α' του Λιμένα Πειραιά, ολικής χωρητικότητας κόρων 20,70 και καθαρής χωρητικότητας κόρων 12,99, το οποίο δεν φέρει Διεθνές Διακριτικό Σήμα και το οποίο νηολογήθηκε την 8-5-1978 στα Νηολόγια του Κεντρικού Λιμεναρχείου Πειραιά. 4. Του ...", που έχει εγγραφεί με αριθμό ... στο Νηολόγιο Α/Π κλάσης Α' του Λιμένα Πειραιά, ολικής χωρητικότητας κόρων 31,30 και καθαρής χωρητικότητας κόρων 26,66, Διεθνούς Διακριτικού Σήματος ..., το οποίο νηολογήθηκε την 1-6-1971 στα Νηολόγια του Κεντρικού Λιμεναρχείου Πειραιά. 5. Του ...", που έχει εγγραφεί με αριθμό στο Νηολόγιο Α/Π κλάσης Α του Λιμένα Πειραιά, ολικής χωρητικότητας κόρων 31,30 και καθαρής χωρητικότητας κόρων 26,66, Διεθνούς Διακριτικού Σήματος ..., το οποίο νηολογήθηκε την 1-6-1971 στα Νηολόγια του Κεντρικού Λιμεναρχείου Πειραιά. Την κυριότητα των ανωτέρω πλοιαρίων, κατά το προαναφερθέν εξ αδιαιρέτου ποσοστό, ο αποβιώσας Β. Γ. είχε αποκτήσει με τα προσόντα της έκτακτης χρησικτησίας, γεγονός που ομολογείται από άπαντες τους διαδίκους, ενώ μετά το θάνατο του, κληρονομήθηκε εξ αδιαθέτου κατά ποσοστό 2/8 εξ αδιαιρέτου από την πρώτη ενάγουσα - σύζυγό του και κατά ποσοστό 3/8 εξ αδιαιρέτου από καθέναν από τα τέκνα του (β' ενάγουσα και εναγόμενο). Περαιτέρω, με το από 20-5-2007 επιγραφόμενο ως "άτυπη γονική παροχή κινητών" έγγραφο, στο οποίο έχουν συμβληθεί ο αποβιώσας Β. Γ. ως παρέχων και ο εναγόμενος ως ο προς ον η παροχή, και το οποίο συνυπογράφεται από τους μάρτυρες Ε. Γ. και Ε. Π., ο πρώτος φέρεται να έχει μεταβιβάσει στο δεύτερο, λόγω γονικής παροχής, την κυριότητά του εξ αδιαιρέτου ποσοστού που είχε επί των προαναφερομένων πλοιαρίων. Η συναφθείσα με το ανωτέρω έγγραφο σύμβαση γονικής παροχής δεν υποβλήθηκε σε καταχώρηση στα οικεία νηολόγια που είναι εγγεγραμμένα τα επίδικα πλοιαρία, γεγονός που ομολογεί και ο εναγόμενος. Έτσι, όμως, σύμφωνα και με τα όσα αναφέρονται ανωτέρω στη νομική σκέψη υπό το στοιχείο ΙΙ, μη τηρηθέντος του συστατικού τύπου που απαιτείται για τη μεταβίβαση των πλοίων, η γονική παροχή που καταρτίστηκε με το ανωτέρω ιδιωτικό συμφωνητικό θεωρείται ως μη γενόμενη. Ακόμη και αν το εν λόγω έγγραφο θεωρηθεί γνήσιο, γεγονός που οι ενάγουσες αμφισβητούν, αυτό δεν είναι ικανό να προσπορίσει στον εναγόμενο την κυριότητα του εξ αδιαιρέτου ποσοστού επί των πλοίων του πατέρα του ούτε με τα προσόντα της τακτικής χρησικτησίας, με δεδομένο ότι για τα πλοία απαιτείται ως

συστατικός τύπος η εγγραφή στο νηολόγιο. Έτσι δεν μπορεί να γίνει δεκτό ότι ο εναγόμενος με μόνο αυτό το ιδιωτικό έγγραφο, θεωρουμένου αυτού ως νομιζόμενου τίτλου, κατέστη κύριος έστω με τα προσόντα της τακτικής χρησικτησίας, ως κατέχων επί τριετία πριν την έγερση της αγωγής, εφόσον, όπως και στα ακίνητα απαιτείται μεταγραφή έτσι αντιμετωπίζει ο νόμος και τα πλοία (βλ. Ρόκα ΚΙΝΔ παρ 17 σελ 77, Δελούκας παρ. 62 σελ 16), και αν δεν τηρήθηκαν οι διατυπώσεις αυτές (συμβολαιογραφικό έγγραφο και μεταγραφή για τα ακίνητα - ιδιωτικό έγγραφο και εγγραφή στο νηολόγιο για τα πλοία) ο νόμος θεωρεί την πεποίθηση του νομέα ότι απέκτησε κυριότητα κατά νόμιμο τρόπο, ως στερούμενη δικαιολογίας και αποκλείει εδώ τη δυνατότητα ύπαρξης καλής πίστης γιατί αυτή "στερείται και του στοιχειώδους ευλογοφανούς στηρίγματος δι' επιμελή άνθρωπο" (Μπαλής παρ 66) Γεωργιάδης - Σταθόπουλος Αστικός Κώδικς άρθρο 1044).

Συνεπώς, με το ανωτέρω ιδιωτικό συμφωνητικό δεν επήλθε μετάσταση της κυριότητας του εξ αδιαιρέτου ποσοστού που ο Β. Γ. είχε επί των επιδίκων πλοιαρίων στον εναγόμενο, αλλά ο πρώτος εξακολούθησε να είναι κύριος του εξ αδιαιρέτου αυτού ποσοστού μέχρι το χρόνο του θανάτου του. Ο εναγόμενος προσέτι ισχυρίζεται ότι για την ανωτέρω μεταβίβαση προς αυτόν δεν απαιτούνταν η τήρηση του τύπου που προβλέπει το άρθρο 6 του Κ.Ι.Ν.Δ. επικαλούμενος το άρθρο 28 του ίδιου κώδικα το οποίο ορίζει: "έκαστος των συμπλοιοκτητών εκποιεί ελευθέρως την επί του πλοίου μερίδα του, η δε εκποίηση ενεργεί έναντι των λοιπών συμπλοιοκτητών αφ' ης εγνωστοποιήθη εις αυτούς ή τον διαχειριστήν. Ο αποκτών υπεισέρχεται αυτοδικαίως εις την περί συμπλοιοκτησίας σύμβασιν. Ο μεταβιβάσας και ο αποκτών ευθύνονται εις ολόκληρον δια τας μέχρι της γνωστοποιήσεως της εκποιήσεως αναληφθείσας υποχρεώσεις. Ο αποκτών δύναται να προβεί εις παραχώρησιν της μερίδας του κατά τα εν άρθρω 85 επ. οριζόμενα δια τας υποχρεώσεις του προηγούμενου εδαφίου". Πλην όμως ο ανωτέρω ισχυρισμός τίθεται επί εσφαλμένης νομικής βάσης, καθώς η διάταξη του άρθρου 28 του Κ.Ι.Ν.Δ. ρυθμίζει το δικαίωμα της ελεύθερης και άνευ περιορισμών μεταβίβασης του εξ αδιαιρέτου ποσοστού επί του πλοίου το οποίο ανήκει σε συμπλοιοκτησία και όχι του τηρητέου για τη μεταβίβαση αυτή τύπου, τον οποίο (τύπο) εξακολουθεί να ρυθμίζει η προαναφερόμενη ειδική διάταξη του άρθρου 6 του ίδιου κώδικα. Τέλος και όλως επικουρικώς ο εναγόμενος ο εναγόμενος προέβαλε την ένσταση ίδιας κυριότητας επί του ποσοστού των επιδίκων πλοιαρίων, την οποία - κατά τους ισχυρισμούς του απέκτησε με τα προσόντα της έκτακτης χρησικτησίας, ως νεμόμενος και κατέχων αυτά για χρονικό διάστημα μεγαλύτερο της 10ετίας, προσμετρώντας στο χρόνο νομής του και αυτόν του δικαιοπαρόχου πατέρα του. Ο ισχυρισμός αυτός είναι απορριπτέος ως μη νόμιμος, κατά τα αναφερόμενα πιο πάνω στη νομική σκέψη υπό το στοιχείο ΙΙΙ, διότι ο εναγόμενος δεν επικαλέστηκε επιπλέον την παραγραφή της περί κλήρου αγωγής ως στοιχείο του εν λόγω ισχυρισμού του. Με βάση τα παραπάνω ο ισχυρισμός του εναγόμενου, που υποστήριξε ενώπιον του πρωτοβαθμίου δικαστηρίου (ο οποίος συνιστά αιτιολογημένη άρνηση της αγωγής, όσον αφορά την παθητική της νομιμοποίηση και τον οποίο επαναφέρει παραδεκτά κατά την προκείμενη δίκη με τον πρώτο λόγο της έφεσης), ότι δηλαδή το εξ αδιαιρέτου ποσοστό επί των παραπάνω πλοιαρίων, δεν ανήκε στην κυριότητα του αποβιώσαντος πατέρα του κατά το χρόνο του θανάτου του, αλλά στη δική του κυριότητα, είναι απορριπτέος ως ουσιαστικά αβάσιμος, ενώ, περαιτέρω, οι ενάγουσες κατέστησαν εξ αδιαθέτου κληρονόμοι του θανόντος συζύγου και πατέρα τους, αντίστοιχα, κατά τα προαναφερόμενα ποσοστά τους επί των επιδίκων πλοίων, τα οποία κατακρατεί ο εναγόμενος ως νομέας κληρονομιάς και τα οποία πρέπει να αποδώσει, νομιμοποιούμενες, έτσι, ενεργητικά στην άσκηση της κρινόμενης αγωγής". Περαιτέρω το Πρωτοδικείο δέχθηκε ότι ο εναγόμενος προέβαλε πρωτοδίκως με τις προτάσεις του τον ισχυρισμό, τον οποίο

επαναφέρει με το εφετήριο, ότι η άσκηση του δικαιώματος από τις ενάγουσες υπερβαίνει προφανώς τα όρια που διαγράφει το άρθρο 281 ΑΚ και συνεπώς είναι καταχρηστική, διότι αυτές γνώριζαν ότι με το από 20-5-2007 ιδιωτικό έγγραφο ο σύζυγος και πατέρα τους, αντίστοιχα, Β. Γ., του είχε μεταβιβάσει την κυριότητα επί του εξ αδιαιρέτου ποσοστού των πλοιαρίων και αυτός έκτοτε ανέλαβε τη διαχείριση και εκμετάλλευση τους, χωρίς αυτές να αναμειχθούν σε αυτή. Ο ισχυρισμός αυτός είναι μη νόμιμος, διότι τα ανωτέρω πραγματικά περιστατικά και αν υποτεθούν αληθινά, δεν καθιστούν καταχρηστική, κατά την έννοια του άρθρου 281 ΑΚ που προεξετέθη, την άσκηση του ενδίκου δικαιώματος των εναγουσών, αφού ουδεμία των προεκτεθεισών προϋποθέσεων εφαρμογής του άρθρου αυτού συντρέχει εν προκειμένω και, επομένως, η άσκηση, υπό τα περιστατικά αυτά, του ανωτέρω δικαιώματος δεν υπερβαίνει και, μάλιστα, προφανώς, τα όρια, τα οποία επιβάλλουν η καλή πίστη ή τα χρηστά ήθη ή ο κοινωνικός ή οικονομικός σκοπός του, δοθέντος ότι η αδράνεια που φέρονται να έχουν επιδείξει οι ενάγουσες δεν συνοδεύεται από άλλες ειδικές περιστάσεις συνδεόμενες με την προηγούμενη συμπεριφορά τους και αυτές, μεταβάλλοντας τη στάση τους αυτή να επιχειρούν εκ: των υστέρων ανατροπή της κατάστασης που έχει διαμορφωθεί και παγιωθεί στο μεταξύ".

Με βάση τις παραδοχές αυτές το Μονομελές Πρωτοδικείο που δίκασε ως Εφετείο δέχθηκε ότι τα επίδικα πλοίαρια κατά το χρόνο θανάτου του κληρονομούμενου Β. Γ. περιλαμβάνονταν στην κληρονομιά του, ότι ο εναγόμενος και ήδη αναιρεσείων τα κατακρατεί ως νομέας κληρονομιάς και ότι πρέπει να υποχρεωθεί να τα αποδώσει στις ενάγουσες και ήδη αναιρεσίβλητες, κατά τα ανήκοντα σε αυτές ποσοστά εξ αδιαιρέτου, ως εξ αδιαθέτου κληρονόμους του Β. Γ.. Κατόπιν αυτών απέρριψε κατ' ουσία την έφεση του εναγομένου-εκκαλούντος κατά της απόφασης του πρωτοβάθμιου δικαστηρίου που είχε δεχθεί κατ' ουσία την ένδικη αγωγή των εναγουσών-εφεσιβλήτων, την οποία εκτίμησε ως περί κλήρου αγωγή, απορρίπτοντας τους ισχυρισμούς του εναγομένου εκκαλούντος περί έλλειψης παθητικής του νομιμοποίησης, περί κτήσης ίδιας κυριότητας αυτού στα επίδικα πλοίαρια και περί καταχρηστικής άσκησης της αγωγής. Με αυτά που δέχτηκε και, έτσι, που έκρινε το Δικαστήριο της ουσίας, παραβίασε τις προαναφερθείσες ουσιαστικού δικαίου διατάξεις των άρθρων 1871, 1872, 1882 ΑΚ με το να δεχθεί: α) ότι ο εναγόμενος αντιποιείται το κληρονομικό δικαίωμα των εναγουσών και ότι κατακρατεί τα επίδικα πλοίαρια ως κληρονόμος, ενώ ο ίδιος, όπως επίσης έγινε δεκτό με την προσβαλλόμενη απόφαση, ισχυρίστηκε ότι έχει αποκτήσει την κυριότητα των επίδικων πλοιαρίων με τακτική, άλλως, με έκτακτη χρησικτησία, επικαλούμενος ότι νέμεται αυτά με διάνοια κυρίου και με καλή πίστη επί 3ετία, με βάση την από 20/5/2007 "άτυπη γονική παροχή" που συνήψε με τον κληρονομούμενο πατέρα του Β. Γ. πριν από το θάνατο του τελευταίου, άλλως, ότι νέμεται αυτά επί 10ετία, προσμετρώντας, και στις δύο περιπτώσεις, στο δικό του χρόνο νομής και το χρόνο χρησικτησίας του δικαιοπαρόχου του και β) ότι πρέπει να γίνει δεκτή η ένδικη αγωγή, η οποία εκτιμήθηκε ως περί κλήρου αγωγή, δηλαδή, αρκέστηκε σε λιγότερα στοιχεία από εκείνα που απαιτούνται για την εφαρμογή των παραπάνω διατάξεων της περί κλήρου αγωγής, αφού χωρίς να διαλαμβάνει παραδοχές ως προς τις πράξεις ή δηλώσεις του εναγομένου, από τις οποίες να συνάγεται ότι νέμεται τα επίδικα πλοίαρια, ως κληρονομιαία αντικείμενα, επικαλούμενος δικό του κληρονομικό δικαίωμα επ' αυτών και ότι τα κατακρατεί, αξιώνοντας ως κληρονόμος μεγαλύτερη μερίδα από αυτή που πραγματικά του ανήκει, αντιποιούμενος το κληρονομικό δικαίωμα των εναγουσών, δέχθηκε ότι στην ένδικη αγωγή νομιμοποιείται παθητικά ο εναγόμενος, αντί να δεχθεί ότι ο τελευταίος νέμεται τα επίδικα pro possessore, δηλαδή όχι ως κληρονόμος, αλλά με ειδικό τίτλο, έστω και άκυρο και, συνακόλουθα, να απορρίψει την πιο πάνω αγωγή ως παθητικά ανομιμοποίητη.

Επομένως, ο σχετικός πρώτος, κατά το πρώτο μέρος του, λόγος αναίρεσης, από το άρθρο 560 αριθ. 1α ΚΠολΔ, είναι βάσιμος και πρέπει να γίνει δεκτός, να ανααιρεθεί η προσβαλλόμενη απόφαση, και να παραπεμφθεί η υπόθεση, για περαιτέρω εκδίκαση, στο ίδιο δικαστήριο, συγκροτούμενο από άλλο δικαστή εκτός από εκείνον που εξέδωσε την αναιρούμενη απόφαση (άρθρο 580 παρ. 3 ΚΠολΔ). Επίσης πρέπει να διαταχθεί η επιστροφή του παραβόλου στον καταθέτη (άρθρο 495 παρ.4 ΚΠολΔ) και να καταδικαστούν οι αναηρεσίβλητες στα δικαστικά έξοδα του αναηρεσειόντος, λόγω της ήττας τους (άρθρα 183, 176, 191παρ.2 ΚΠολΔ).

ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΛΟΓΟΥΣ ΑΥΤΟΥΣ

Αναιρεί την 405/2015 απόφαση του Μονομελούς Πρωτοδικείου Ιωαννίνων που δίκασε ως Εφετείο.

Παραπέμπει την υπόθεση, για περαιτέρω εκδίκαση, στο ίδιο δικαστήριο, συντιθέμενο από άλλο δικαστή, εκτός από εκείνον που εξέδωσε την αναιρούμενη απόφαση.

Διατάσσει την επιστροφή του παραβόλου στον καταθέτη.

Καταδικάζει τις αναηρεσίβλητες στα δικαστικά έξοδα του αναηρεσειόντος, τα οποία ορίζει στο ποσό των τριών χιλιάδων (3000) ευρώ.

ΚΡΙΘΗΚΕ, αποφασίσθηκε στην Αθήνα, στις 6 Δεκεμβρίου 2017.

ΔΗΜΟΣΙΕΥΘΗΚΕ σε δημόσια συνεδρίαση στο ακροατήριό του, στην Αθήνα, στις 12 Ιανουαρίου 2018.

Ο ΑΝΤΙΠΡΟΕΔΡΟΣ Η ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ